

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2018 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Агуулга

1.	Аудитын гэрчилгээ.....	2
2.	Аудитын тайлан	4
2.1	Оршил	4
2.2	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага.....	4
2.3	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	5
2.5	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	7
2.6	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	8
2.7	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	8
2.8	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	9
2.8.1	Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал	9
2.9	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	10
2.10	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	10
2.11	Шилэн дансны мэдээлэл	10
2.12	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	10
2.13	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	11
3.	Менежментийн захидал.....	12
4.	Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	14
4.1	Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	14
4.2	Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	16
4.3	Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	18
4.4	Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	20
4.5	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	21
5.	Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
АДБОУС	Аудитын дээд байгууллагуудын олон улсын стандарт
АОУС	Аудитын олон улсын стандарт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ
НОМЫН САНГИЙН ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ИЧИНХОРЛОО ТАНАА

2019.02.25 № 06/298
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Монгол улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1–д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. АУДИТЫН ТАЙЛАН

2.1 ОРШИЛ

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Монгол Улсын үндэсний номын сангийн захирлын үүрэг гүйцэтгэгч Б.Ичинхорлоо Танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Дараагийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлагдсан ангилал, үзүүлэлтээр бэлтгэж оруулав.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монголын үндэсний номын сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн шууд захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 1 дүгээр сарын 02-ноос 2019 оны 2 дугаар сарын 20-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, Төсвийн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Эс Жи Эм Ди Аудит ХХК-ийн аудитын баг хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Монгол Улсын үндэсний номын сан 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Санхүүгийн аудитын газарт 2019 оны 1 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 26 дугаар тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3 Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг АДБОУС, АОУС-ын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудитыг дээрх бодлого, арга зүйд нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд баталсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болголоо.

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Монголын үндэсний номын сангийн талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Монгол Улсын үндэсний номын сан нь “Соёлын өв, оюуны бүтээлийг цуглуулан баяжуулж, хадгалан хамгаалж, нээлттэй хүртээмжтэй мэдээллээр үйлчлэх, түгээх хойч үед өвлүүлэн үлдээх” гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Монгол Улсын Номын сангийн тухай хууль, Монгол Улсын үндэсний номын сангийн дүрэмд тус номын сангийн зорилгыг “...гар бичмэл, барын ном, эрдмийн зэрэг хамгаалсан бүтээл, Монгол Улсад хэвлэгдсэн ном, сонин сэтгүүл болон хэвлэлийн бусад бүтээгдэхүүн, чухал хэрэгцээтэй гадаадын ном зохиол, тогтмол хэвлэлийг бүрдүүлэн хадгалах, бүртгэл мэдээллийн сан бий болгох, уншигчдад шуурхай үйлчлэх, бусад номын сангуудыг мэргэжил арга зүйн удирдлага, мэдээллээр хангах” гэж тодорхойлсон.

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын шийдвэрээр Монгол Улсын үндэсний номын сангийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Эртний болон орчин үеийн ном, хэвлэлийн бүтээгдэхүүнээр номын сангийн сан хөмрөгийг баяжуулах, иргэдэд үйлчлэх
- Эрдэм шинжилгээ, судалгаа

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн үндсэн болон үндсэн бус үйл ажиллагааны талаар төлөвлөлтийн шатанд судалж, баримтжуулсан.

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Соёлын тухай хууль
- Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль
- Номын сангийн тухай хууль
- Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хууль
- Хөдөлмөрийн тухай хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт ороогүй болно.

Монгол Улсын үндэсний номын сан нь тайлант хугацаанд дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн байна. Үүнд:

1. Үндэсний бичиг үсэг, соёлын баримтат өвийг сурталчлах ажил:

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2003 оны 105 дугаар зарлигийг хэрэгжүүлэх, эх хэлээ эрхэмлэн дээдлэх, бичиг соёлын дурсгалаа сурталчлах зорилгоор жил бүр зохион байгуулдаг “Үндэсний бичиг үсгийн баяр-2018” арга хэмжээ 2018 оны 5 дугаар сарын 1-ний өдрөөс 6-ны өдрүүдэд улсын хэмжээнд тэмдэглэн өнгөрүүлсэн.

Үндэсний бичиг үсгийн баярыг тэмдэглэн өнгөрүүлэх тухай Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдрийн А/217 тоот тушаал гарч, улс орон даяар “Үндэсний бичиг үсэг - Тусгаар тогтнол” уриан дор нэгдсэн хөтөлбөр, зохион байгуулалт, удирдамжийн дагуу аймаг, нийслэл, орон нутагт 76 ажлыг төлөвлөж хэрэгжүүлсэн.

“Үндэсний бичиг үсгийн баяр-2018” арга хэмжээний мэдээллийн ивээн тэтгэгчээр Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевиз, TV5 телевиз болон бусад хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд ажиллаж, 5 дугаар сарын 4-ний нээлтийн ёслол болон бусад үйл ажиллагааг нэвтрүүлсэн ба бичиг үсгийг олон нийтэд сурталчлах, үйл ажиллагааг танилцуулах шторк зарыг 3 төрөл, хэлэлцүүлэг нэвтрүүлэг 2 удаа бэлтгэн үзэгч олонд хүргэсэн.

“Судар бичгийн алтан сан” нэвтрүүлгийг Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевизтэй хамтран бэлтгэж, 20 удаагийн цуврал нэвтрүүлэгт эрдэмтэн, судлаачдыг оролцуулан, олон нийтэд сурталчилсан.

Үндэсний баримтат өвийн нэгдсэн мэдээллийн сангийн www.nationalheritage.mn бүртгэлийн программыг шинээр хийж Соёлын өвийн төв, ЮНЕСКО-ийн үндэсний комиссын Веб сайттай холбосон. Үнэт ховор номын музейг сурталчлах зорилгоор атрибут нэмж хийсэн.

2 “Дэлхийн дурсамж” хөтөлбөрийн Монголын үндэсний комиссын ажил:

2017 онд ЮНЕСКО-ийн “Дэлхийн дурсамж” хөтөлбөрийн олон улсын дэлхийн өвийн жагсаалтад бүртгэсэн “Данжуурын гэрэлт хөшөө” өвийн батламжийг 2018 оны 3 дугаар сард хүлээн авч, нийт 7 өвийг дэлхийн болон бүс нутгийн өвд бүртгүүлсэн.

Төвд номын сан хөмрөгийн ном судрыг дижиталчлах АСIP төсөл: Монгол Улсын үндэсний номын сангийн төвд номын сангийн сан хөмрөг нь нэг сая гаруй ном судартай бөгөөд электрон каталог бүртгэлд оруулах, эх хувийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах зорилгоор төсөл хэрэгжүүлж ирсэн ба Төвд номын сан хөмрөгийн ном судрыг дижиталчлах АСIP төсөлтэй хамтын ажиллагааны гэрээг боловсруулж, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамны гадаад харилцааны хэлтэс, Гадаад хэргийн яамны Олон улсын гэрээ, эрх зүйн газрын зөвшөөрлийг үндэслэн 10 дугаар сарын 24-ний өдөр албан ёсоор 2 тал гэрээ байгуулж гарын үсэг зурсан ба төслийн үйл ажиллагаа үргэлжилж байна. Төслийн хүрээнд АСIP-ийн каталогчид нийт 4,349 гарчиг номыг каталогт бүртгэн оруулаад байна. Түүнээс дижиталчлах каталогч нар 1,463 боть судар бүртгэн, 53,689 хуудас цахим хэлбэрт орсон бөгөөд 125 багц судар боловсруулалтад орж бүрэн дууссан бөгөөд BDRС веб сайтад байршуулсан.

Өрнө дахины сан хөмрөг дэх 616,167 номын бүрэн тооллогын комисс тайлангийн хугацаанд 207,727 нэрийн, 256,555 ширхэг ном тоолж, нэг бүрчилсэн бүртгэлтэй тулгаж, үнийг шивж оруулан 1,3,4 дугаар форматын 179,756 ширхэг номыг тулгаж "Тоолов" тэмдэглэгээг хийгээд байна. Тооллогоор номын мэдээллийн сан үүсгэн, номын нэг бүрчилсэн бүртгэлийн жагсаалт, шилжүүлсэн, хасагдсан болон дутагдсан номын бүртгэлүүдийг шүүн гаргах, эрэмбэлэх ажлуудыг хийн, номын дансны үнийг тулган оруулж байгаа нь олон талын ач холбогдолтой электрон каталогт орох, бүртгэл, данс цэгцлэх, номын дахин үнэлгээ хийх ажилд үр дүнтэй ажил болсон.

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай ХОЛБООТой ХУЧИН ЗҮЙЛСИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Тус газрын одоо мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцтэй байгаа эсэхийг судалж үзэхэд шинээр батлагдсан бодлого, журамд нийцсэн байна.

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн түвэгтэй байдлыг үнэлэхэд мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

Монгол Улсын үндэсний номын сан санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн "Acolous 3.0" програм хангамж ашигладаг байна.

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Монгол Улсын үндэсний номын сангийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 6 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 5 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДЛЫН СУУРЬ СОНГОСОН ҮНДЭСЛЭЛ, ТАЙЛБАР

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлын 2.0 хувиар сонгов.

Материаллаг байдлын суурийг нийт хөрөнгөөр сонгоход их байгаа тул нийт зардлаар сонгов.

Монголын Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны нийт зардал 1,421,517.0 мянган төгрөг бөгөөд түүний 2.0 хувь болох 28,430.3 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Материаллаг байдлыг суурь үзүүлэлтээс тооцох хувийг 2.0 хувиар тооцсон нь санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой юм.

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

2.8 Аудитын явцад ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ГОРИМ СОРИЛ, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮН

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 7 чиглэлээр аудитын 11 горим сорил гүйцэтгэж, үнэлэхэд 5 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож, 6 асуудлыг алдаа, зөрчилд тооцохгүй гэж шийдвэрлэснээс гадна аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй.

Аудитын явцад хийсэн залруулгын талаарх мэдээллийг В30103 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан болно.

Аудитын явцад илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг В501 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулж, баталгаажуулсан.

Дээрх залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг дараах байдлаар ангилав.

Залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг ангилсан байдал

/мянган төгрөгөөр/				
№	Шийдэл	Тоо	Дүн	Тайлбар
1	Зөвлөмж өгсөн	2	27,798.6	
2	Албан шаардлага өгсөн	3	799.6	
Дүн		5	28,598.2	

2.8.1 Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлаас зөвлөмж өгөх асуудлыг менежментийн захидалд оруулж, бусад хэлбэрээр шийдсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүйг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

- “Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам”-ын 2.6 дахь хэсэг “Төрийн байгууллага үндсэн болон туслах үйл ажиллагаа /бусад орлого/-наас орох орлогыг /түүнийг шууд захиран зарцуулах эрхгүй/ ажлын дараагийн өдөрт багтаан кассын нярав Төрийн сан дахь бүртгэлийн дансанд тушаана” гэснийг мөрдөж ажиллаагүйн улмаас тайлант хугацааны эцэст 153.3 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна. Энэ асуудалд “Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам”-ын дагуу албан шаардлага хүргүүлээ.
- Эздийн өмч буюу засгийн газрын хувь оролцооны дүн нь Улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд 1,290,110.6 мянган төгрөгөөр, санхүүгийн тайланд 1,834,267.0 мянган төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй бүртгэсэн байна. Зөрүү 544,156.4 мянган төгрөг байна. Энэ асуудалд “Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам”-ын дагуу албан шаардлага хүргүүлээ.
- Урьд оны авлагаас он дамжсан 646.3 мянган төгрөгийн авлага барагдаагүй байна. Энэ нь холбогдох этгээд нь ажлаас гарсан, өөр оронд ажиллаж амьдарч байгаатай

холбоотой юм байна. Энэ асуудалд “Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам”-ын дагуу албан шаардлага хүргүүлээ.

2.9 ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Өрнө дахины сан хөмрөг дэх 616,167 номын бүрэн тооллогын комиссын тайлан, Түвд, эртний ховор номын бүртгэлийн явцыг авч үзэх

2.10 ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн шууд захирагч нь батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 2 хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан 2018 онд 1,190,201.6 мянган төгрөгийн төсөв батлагджээ. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д дэлгэрэнгүй харуулав.

Төсвийн зардлын нийт гүйцэтгэл 1,178,797.3 мянган төгрөг буюу 99.0 хувьтай байгаа нь үйл ажиллагааны зардлын хэмнэлтээс шалтгаалжээ.

2.11 ШИЛЭН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

Монгол Улсын үндэсний номын сан нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын Шилэн дансны хуулиар shilendans.gov.mn цахим системийн дагуу 5.0 сая төгрөгөөс дээш ажил гүйлгээний 145 удаагийн 2,917,526.5 мянган төгрөгийн мэдээллийг хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

2.12 ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлт 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 90 хувьтай байна.

Урьд оны авлагаас он дамжсан 646.3 мянган төгрөгийн авлага барагдаагүй байна. Энэ нь холбогдох этгээд нь ажлаас гарсан, өөр оронд ажиллаж амьдарч байгаатай холбоотой юм байна.

Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийн талаарх мэдээллийг ажлын баримт материалд хадгалсан бөгөөд гүйцэтгэлийг аудитын явцад дахин нягталсан болно.

2.13 САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ХЭЛБЭР, ҮНДЭСЛЭЛ

Бид Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдээ холбогдох хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Монголын үндэсний номын сангийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаагаатай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

Хандиваар хүлээн авсан номын баринтгийг үнэлж орлогод авах, зардлыг тухайн барааны өртөгт оруулан тооцож, анхан шатны баримттай тулган бүртгэлд аваагүй байна. Энэ нь тайлагнал тодруулга батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.5 дахь заалт болон УСНББОУС12-ыг тус тус зөрчсөн байна.

1.2 Эрсдэл:

- Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх,
- Хэрэглэгчдэд мэдээлэл зөрүүтэй хүрэх,

1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.5 дахь заалт болон УСНББОУС12-ын дагуу импортоор авсан материалын зардлыг тухайн барааны өртөгт оруулан тооцож байх, мөн хандивын орлогыг бүртгэж холбогдох хууль, журмыг хэрэгжүүлэн мөрдөж ажиллах зөвлөмж хүргүүлээ.

1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Хандиваар ирж буй баринтаг нь анхан шатны баримтгүй, үнэ тодорхойлох боломжгүй учир бүртгэлд аваагүй. Цаашид хандиваар ирсэн номын баринтагийг үнэлэх

журмыг боловсруулан баталж, УСНББОУС12-ыг мөрдөн ажиллаж хандиваар авсан номын баринтгийг 2019 оны эхний улиралд багтаан нөхөн бүртгэнэ.

2. Балансын данстай холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Бэлэг болон солилцоогоор хүлээн авсан номнуудын нэршлийг тодорхой болгон бүртгэлд тусгаагүй, үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийг ангилал тус бүрээр тулган зөв ангилан бүртгээгүй.

Энэ нь иж бүрэн байдал батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.5 дахь заалт, УСНББОУС-17 тус тус зөрчсөн байна.

2.2 Эрсдэл:

- Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх
- Хэрэглэгчдэд мэдээлэл зөрүүтэй хүрэх

2.3 Өгсөн зөвлөмж

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.5 дахь заалт болон УСНББОУС17-гийн дагуу бэлэг болон солилцоогоор хүлээн авсан номнуудын нэршлийг тодорхой болгон бүртгэлд тусган ажиллах зөвлөмж хүргүүлээ.

2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

2018 онд бэлгийн 925 нэр төрлийн 2,142 ширхэг 27,798.6 мянган төгрөгийн солилцоогоор 295 нэрийн 304 ширхэг 3,471.0 мянган төгрөг нийт 31,269.6 мянган төгрөгийн үнэ бүхий ном бүрдүүлсэн. Нийт бүрдүүлсэн номыг 7 фондод хуваарилан тоо ширхэг нэг бүрийн үнээр санхүүгийн програмд үндсэн хөрөнгөөр бүртгэсэн. Номын бүртгэлийн дэлгэрэнгүйг номын сангийн “Коха” програмаар бүртгэдэг. Санхүүгийн програмд бүртгэхэд олон хэлээр бүртгэх шаардлагатай байдаг тул /хятад, солонгос, түвд, манж, гэх мэт/ нэр бүрээр бүртгэх боломжгүй учир Коха програмыг санхүүгийн програмтай уялдуулах нөхцөл боломжийг бүрдүүлж ажиллана

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2019 оны 6 дугаар сарын 30-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

4.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>95 776 362,98</u>	<u>158 124 722,02</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	584 560,00	153 260,00
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	584 560,00	153 260,00
31110	Төгрөг	584 560,00	153 260,00
33	АВЛАГА	6 066 615,98	27 477 962,02
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	665 350,00	744 600,94
335	Бусад авлага	5 401 265,98	26 733 361,08
3351	Байгууллагаас авах авлага	3 558 557,58	26 086 927,68
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1 842 708,40	646 433,40
34	УРЬДЧИЛГАА	12 086 506,00	8 341 700,00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	9 833 750,00	8 341 700,00
3471	Урьдчилгаа тооцоо	2 252 756,00	00,00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	2 252 756,00	00,00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	77 038 681,00	122 151 800,00
351	Түүхий эд материал	2 500 000,00	00,00
35110	Тусгай зориулалттай материал	2 500 000,00	00,00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	903 745,00	48 327 015,00
354	Хангамжийн материал	73 634 936,00	73 824 785,00
35410	Бичиг хэргийн материал	34 570 342,00	31 541 322,00
35420	Аж ахуйн материал	4 235 664,00	5 532 011,00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00,00	9 994 000,00
35440	Түлш, шатах тослох материал	18 000,00	6 500,00
35450	Барилгын засварын материал	2 604 890,00	3 674 140,00
35470	Бусад хангамжийн материал	32 206 040,00	23 076 812,00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>4 928 558 923,76</u>	<u>6 245 539 740,05</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4 928 558 923,76	6 245 539 740,05
392	Биет хөрөнгө	4 871 242 194,45	5 953 539 394,06
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1 847 690 019,00	1 330 339 636,00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1 568 141 828,87	-1 537 200,00
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	51 800 000,00	51 800 000,00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-39 497 499,45	-43 477 499,37
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	896 499 875,82	959 126 338,68
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-586 116 559,93	-678 703 821,09
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	217 007 495,50	235 203 758,50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-122 286 443,72	-136 684 816,08
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	77 247 581,00	81 799 481,00

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47 797 409,70	-54 968 486,38
39217	Ном	4 144 836 964,80	4 210 642 002,80
393	Биет бус хөрөнгө	57 316 729,31	292 000 345,99
39301	Програм хангамж	28 950 000,00	28 950 000,00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7 393 333,22	-11 038 333,22
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	57 636 000,00	304 047 800,00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21 875 937,47	-29 959 120,79
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5 024 335 286,74</u>	<u>6 403 664 462,07</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>6 932 403,80</u>	<u>6 520 219,85</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6 932 403,80	6 520 219,85
413	Өглөг	6 932 403,80	6 520 219,85
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	309 079,25	0,00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2 977,00	2 977,00
4136	Бусад өглөг	6 620 347,55	6 517 242,85
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	6 251 475,55	6 238 370,85
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	368 872,00	278 872,00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5 017 402 882,94</u>	<u>6 397 144 242,22</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5 017 402 882,94	6 397 144 242,22
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1 587 855 239,88	1 834 267 039,88
51101	Өмч: - төрийн	1 587 855 239,88	1 834 267 039,88
512	Хуримтлагдсан үр дүн	384 469 611,62	453 651 862,25
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	384 469 611,62	385 976 711,56
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00,00	67 675 150,69
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3 045 078 031,44	4 109 225 340,09
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5 024 335 286,74</u>	<u>6 403 664 462,07</u>

4.2 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1 190 886 750,60	1 482 877 092,40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	126 467 750,00	240 487 722,40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	126 467 750,00	240 487 722,40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	126 467 750,00	240 487 722,40
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	27 425 090,00	31 896 100,00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2 992 760,00	2 210 999,40
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	00,00	37 319 010,00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	96 049 900,00	169 061 613,00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1 064 419 000,60	1 242 389 370,00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	993 247 600,00	1 153 339 900,00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	993 247 600,00	1 153 339 900,00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71 171 400,60	89 049 470,00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1 195 425,00	00,00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	66 755 000,00	11 387 000,00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3 220 975,60	77 662 470,00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1 180 431 748,55	1 381 800 165,71
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1 180 431 748,55	1 381 800 165,71
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1 147 781 405,77	1 326 879 167,96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	723 860 374,84	771 740 555,00
210101	Үндсэн цалин	548 911 021,00	690 744 115,00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	55 531 000,00	64 043 000,00
210104	Урамшуулал	00,00	2 441 600,00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	119 418 353,84	14 511 840,00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81 631 857,19	91 620 083,37
210201	Тэтгэврийн даатгал	52 340 930,19	61 373 266,81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5 928 124,00	6 984 347,00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7 314 756,00	6 861 987,00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1 458 915,00	1 538 483,00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14 589 132,00	14 861 999,56
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45 223 194,66	48 766 823,77
210301	Гэрэл, цахилгаан	19 310 677,00	22 428 603,00
210302	Түлш, халаалт	22 501 257,45	22 242 022,30
210303	Цэвэр, бохир ус	3 411 260,21	4 096 198,47
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48 286 144,06	76 022 876,32

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210401	Бичиг хэрэг	18 628 239,00	30 234 864,00
210402	Тээвэр, шатахуун	4 297 762,19	5 064 626,00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4 081 677,87	6 403 539,32
210404	Ном, хэвлэл	13 893 360,00	23 968 730,00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7 385 105,00	10 351 117,00
2105	Нормативт зардал	1 307 000,00	380 000,00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1 307 000,00	380 000,00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10 225 794,00	60 657 079,00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10 000,00	00,00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	599 000,00	604 000,00
210604	Урсгал засвар	9 616 794,00	60 053 079,00
2107	Томилолт, зочны зардал	2 426 600,00	4 039 800,00
210702	Дотоод албан томилолт	2 426 600,00	4 039 800,00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	51 330 361,50	92 393 001,20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35 035 677,50	83 297 910,00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2 000 000,00	2 000 000,00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	220 140,00	220 140,00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	272 100,00	335 400,00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	13 200 551,00	5 847 371,20
210807	Газрын төлбөр	544 493,00	669 680,00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	57 400,00	22 500,00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	183 490 079,52	181 258 949,30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8 305 093,00	7 354 500,00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1 328 000,00	765 335,00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	173 856 986,52	173 139 114,30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32 650 342,78	54 920 997,75
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1 260 344,00	00,00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1 260 344,00	00,00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21 000 000,00	35 999 028,00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00,00	35 999 028,00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21 000 000,00	00,00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10 389 998,78	18 921 969,75
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10 389 998,78	18 921 969,75
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>10 455 002,05</u>	<u>101 076 926,69</u>
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	00,00	6 315 000,00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	00,00	6 315 000,00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	17 938 249,16	39 716 776,00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1 138 249,16	00,00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	16 800 000,00	37 336 000,00
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	00,00	2 380 776,00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-17 938 249,16	-33 401 776,00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-7 483 247,11</u>	<u>67 675 150,69</u>

4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1 112 059 718,60</u>	<u>1 334 230 444,40</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	38 956 855,00	80 126 887,40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	38 956 855,00	80 126 887,40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	38 956 855,00	80 126 887,40
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	27 425 090,00	34 753 100,00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11 531 765,00	6 791 852,40
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	00,00	38 581 935,00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>1 073 102 863,60</u>	<u>1 254 103 557,00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	993 247 600,00	1 153 339 900,00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	993 247 600,00	1 153 339 900,00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71 171 400,60	92 549 470,00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1 195 425,00	00,00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	66 755 000,00	11 387 000,00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3 220 975,60	81 162 470,00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	8 683 863,00	8 214 187,00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	8 683 863,00	8 214 187,00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1 041 066 498,60</u>	<u>1 248 330 956,40</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>1 041 066 498,60</u>	<u>1 248 330 956,40</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>1 007 152 910,82</u>	<u>1 167 977 372,97</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	724 341 883,31	770 973 580,47
210101	Үндсэн цалин	585 505 455,31	678 758 301,47
210102	Нэмэгдэл	00,00	35 796 684,00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	44 434 500,00	48 874 500,00
210104	Урамшуулал	00,00	7 544 095,00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	94 401 928,00	00,00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	79 757 449,93	91 634 681,51
210201	Тэтгэврийн даатгал	79 757 449,93	62 868 444,15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00,00	7 417 683,59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00,00	5 909 186,87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00,00	1 477 296,72
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00,00	13 962 070,18
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45 603 299,21	49 146 823,47
210301	Гэрэл, цахилгаан	19 310 677,00	22 428 603,00

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210302	Түлш, халаалт	22 881 362,00	22 622 022,00
210303	Цэвэр, бохир ус	3 411 260,21	4 096 198,47
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40 969 728,87	40 122 678,32
210401	Бичиг хэрэг	8 497 810,00	8 269 249,00
210402	Тээвэр, шатахуун	4 396 100,00	5 246 200,00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4 113 177,87	6 447 269,32
210404	Ном, хэвлэл	12 870 275,00	11 187 417,00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11 092 366,00	8 972 543,00
2105	Нормативт зардал	1 053 675,00	2 000 000,00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1 053 675,00	2 000 000,00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9 305 334,00	75 334 728,00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1 386 000,00	5 244 899,00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	599 000,00	1 353 500,00
210604	Урсгал засвар	7 320 334,00	68 736 329,00
2107	Томилолт, зочны зардал	2 130 600,00	4 413 400,00
210702	Дотоод албан томилолт	2 130 600,00	4 413 400,00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	88 020 638,50	119 109 346,20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	72 361 454,50	110 014 255,00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2 000 000,00	2 000 000,00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	220 140,00	220 140,00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	272 100,00	335 400,00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10 659 551,00	5 847 371,20
210807	Газрын төлбөр	544 493,00	669 680,00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	57 400,00	22 500,00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1 905 500,00	00,00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15 970 302,00	15 242 135,00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14 576 302,00	13 742 200,00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1 394 000,00	1 499 935,00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33 913 587,78	80 353 583,43
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1 260 344,00	00,00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1 260 344,00	00,00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21 000 000,00	35 999 028,00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00,00	35 999 028,00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21 000 000,00	00,00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11 653 243,78	44 354 555,43
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11 653 243,78	44 354 555,43
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>70 993 220,00</u>	<u>85 899 488,00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>70 408 660,00</u>	<u>86 330 788,00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>70 408 660,00</u>	<u>86 330 788,00</u>
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	70 408 660,00	86 330 788,00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	70 408 660,00	86 330 788,00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-70 408 660,00</u>	<u>-86 330 788,00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	584 560,00	-431 300,00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00,00	584 560,00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	584 560,00	153 260,00

4.4 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1 587 855 239,88	3 045 709 574,29	415 714 372,39	5 049 279 186,56
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00,00	00,00	00,00	00,00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1 587 855 239,88	3 045 709 574,29	415 714 372,39	5 049 279 186,56
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00,00	00,00	00,00	00,00
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00,00	00,00	00,00	00,00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00,00	00,00	00,00	00,00
Тайлант үеийн үр дүн	00,00	00,00	-13 970 856,13	-13 970 856,13
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1 587 855 239,88	3 045 078 031,44	384 469 611,62	5 017 402 882,94
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1 587 855 239,88	3 045 078 031,44	384 469 611,62	5 017 402 882,94
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00,00	00,00	1 507 099,94	1 507 099,94
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1 587 855 239,88	3 045 078 031,44	385 976 711,56	5 018 909 982,88
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00,00	1 064 147 308,65	00,00	1 064 147 308,65
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	246 411 800,00	00,00	00,00	246 411 800,00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00,00	00,00	00,00	00,00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00,00	00,00	00,00	00,00
Тайлант үеийн үр дүн	00,00	00,00	67 675 150,69	67 675 150,69
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1 834 267 039,88	4 109 225 340,09	453 651 862,25	6 397 144 242,22

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан /төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1 190 201 600,00	1 178 797 332,65	11 404 267,35	99,04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1 190 201 600,00	1 178 797 332,65	11 404 267,35	99,04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1 144 686 000,00	1 142 798 304,65	1 887 695,35	99,84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	741 020 900,00	740 158 706,47	862 193,53	99,88
210101	Үндсэн цалин	532 194 300,00	647 943 427,47	-115 749 127,47	121,75
210102	Нэмэгдэл	143 834 600,00	35 796 684,00	108 037 916,00	24,89
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	61 992 000,00	48 874 500,00	13 117 500,00	78,84
210104	Урамшуулал	3 000 000,00	7 544 095,00	-4 544 095,00	251,47
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00,00	00,00	0,00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	88 922 600,00	88 922 599,19	0,81	100,00
210201	Тэтгэврийн даатгал	59 481 300,00	60 156 361,83	-675 061,83	101,13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7 360 300,00	7 417 683,59	-57 383,59	100,78
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5 888 200,00	5 909 186,87	-20 986,87	100,36
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1 472 100,00	1 477 296,72	-5 196,72	100,35
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14 720 700,00	13 962 070,18	758 629,82	94,85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	49 810 800,00	49 146 823,47	663 976,53	98,67
210301	Гэрэл, цахилгаан	15 221 500,00	22 428 603,00	-7 207 103,00	147,35
210302	Түлш, халаалт	30 636 900,00	22 622 022,00	8 014 878,00	73,84
210303	Цэвэр, бохир ус	3 952 400,00	4 096 198,47	-143 798,47	103,64
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	69 102 100,00	69 023 006,32	79 093,68	99,89
210401	Бичиг хэрэг	8 418 100,00	8 454 149,00	-36 049,00	100,43
210402	Тээвэр, шатахуун	6 022 400,00	5 246 200,00	776 200,00	87,11
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5 661 600,00	6 447 269,32	-785 669,32	113,88
210404	Ном, хэвлэл	40 000 000,00	39 722 845,00	277 155,00	99,31
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9 000 000,00	9 152 543,00	-152 543,00	101,69
2105	Нормативт зардал	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	100,00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	100,00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	84 854 000,00	84 824 428,00	29 572,00	99,97
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13 500 000,00	13 480 599,00	19 401,00	99,86
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1 354 000,00	1 353 500,00	500,00	99,96
210604	Урсгал засвар	70 000 000,00	69 990 329,00	9 671,00	99,99
2107	Томилолт, зочны зардал	4 413 600,00	4 413 400,00	200,00	100,00
210702	Дотоод албан томилолт	4 413 600,00	4 413 400,00	200,00	100,00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	100 062 000,00	99 821 356,20	240 643,80	99,76

Монгол Улсын үндэсний номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	90 808 000,00	90 726 265,00	81 735,00	99,91
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2 048 000,00	2 000 000,00	48 000,00	97,66
210803	Даатгалын үйлчилгээ	221 000,00	220 140,00	860,00	99,61
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400 000,00	335 400,00	64 600,00	83,85
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5 850 000,00	5 847 371,20	2 628,80	99,96
210807	Газрын төлбөр	670 000,00	669 680,00	320,00	99,95
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	65 000,00	22 500,00	42 500,00	34,62
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	00,00	00,00	0,00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4 500 000,00	4 487 985,00	12 015,00	99,73
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3 000 000,00	2 988 050,00	11 950,00	99,60
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1 500 000,00	1 499 935,00	65,00	100,00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45 515 600,00	35 999 028,00	9 516 572,00	79,09
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	981 700,00	00,00	981 700,00	0,00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	981 700,00	00,00	981 700,00	0,00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	44 533 900,00	35 999 028,00	8 534 872,00	80,84
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	44 533 900,00	35 999 028,00	8 534 872,00	80,84
	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00,00	00,00	0,00	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1 190 201 600,00	1 178 366 032,65	11 835 567,35	99,01
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1 153 339 900,00	1 139 330 956,65	14 008 943,35	98,79
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1 153 339 900,00	1 139 330 956,65	14 008 943,35	98,79
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	36 861 700,00	39 035 076,00	-2 173 376,00	105,90
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	36 861 700,00	34 753 100,00	2 108 600,00	94,28
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00,00	4 281 976,00	-4 281 976,00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00,00	584 560,00	-584 560,00	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00,00	153 260,00	-153 260,00	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	82	82		100,00
620001	Удирдах ажилтан	01	01		100,00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	61	61		100,00
620003	Үйлчлэх ажилтан	20	20		100,00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	82	82		100,00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	62	62		100,00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	20	20		100,00

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Аудитын нэр:	Монгол улсын үндэсний номын сан 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит		
Огноо:	2019.02.25	Аудитын код:	САГ-2019/15/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Монгол улсын үндэсний номын сан		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөг/	Гаргасан шийдэл	Үйлчлүүлэгч байгууллагын талаас алдаа, зөрчилтэй асуудлыг хариуцах хүний	
				Албан тушаал	Овог нэр
A	1	2	3	4	5
1	Бэлэг болон солилцоогоор хүлээн авсан номнуудын нэршлийг тодорхой болгон бүртгэлд тусгах. Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийг ангилал тус бүрээр тулган шалган зөв ангиллан бүртгэх	27,798.6	Зөвлөмж өгөх	Захирал	Б.Ичинхорлоо
2	Хандиваар хүлээн авсан номын баринтагийг орлогод авах, зардлыг тухайн барааны өртөгт оруулан тооцож байх. Анхан шатны баримттай тулган бүртгэлд авах		Зөвлөмж өгөх	Захирал	Б.Ичинхорлоо
3	Тайлант хугацааны эцэст бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй гарсан. Мөнгөн кассын ажиллагааны журмыг мөрдөн ажиллах	153.3	Албан шаардлага	Захирал	Б.Ичинхорлоо
4	Эздийн өмчийн дүн санхүүгийн тайлан, улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд зөрүүтэй бүртгэгдсэн. Эздийн өмчийн дүнгийн бүртгэлийн зөрүүг арилган зөв болгох		Албан шаардлага	Захирал	Б.Ичинхорлоо
	Дүн	27,951.9			